Huwikirja Lapsukaisille.

(Kuwilla.)

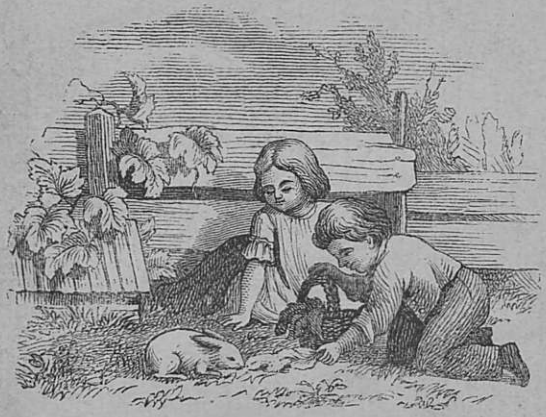

II:nen osa.

BIBLIOTHECA · UNIV · KIELENSIS
SAPIENTIS

6. Huoneen rakentaminen.

Huwikirja Lapsukaisille.

Kuwilla kaunistettu.

II:nen osa.

Englannin kielestä, wiidennen painoksen mukaan.

Wiipurin suomalaisen kirjallisuusseuran kustantama.

Wiipurissa,
R. A. Zilliakuksen kirjapainossa, 1865.

Imprimatur: *C. R. Lindberg.*

1. Tuomas ja hänen lapsensa.

Tuomas ja hänen lapsensa lukewat mielellään Pyhää Raamattua. He owat köyhiä, mutta he eiwät kumminkaan ole kurjuudessa ja kokewat jokapäiwäisessä elämässään noudattaa Jumalan lakia.

Tuomaan waimo on kuollut; waan wanhin tytär, joka on kahdentoista wuoden wanha, tekee parastansa täyttääksensä nuorelle weljelle ja sisarelle äidin siaa. Hänen nimensä on Liisu, ja hän on koko kylässä tunnettu siistiksi, uutteraksi ja siiwoksi tytöksi. Hän nousee ylös wiiden aikana aamuisella, sillä isänsä pitää lähteä jo kuuden aikana pois työhön; ja waikkei isä tahdo einettä ennen lähtöänsä, ajattelee Liisu kuitenkin, että on paras olla ylhäällä, jos hän jotakuta muuta tarwitsisi. Liisu sanoo ettei päiwä milloinkaan tule hänelle kowin pitkäksi; ja jos milloin on joutohetki päiwän lopulla, niin nautitsee hän sen semmoisella ilolla, että wastakin hywin mielellään tekee mitä woipi ansaitakseen sellaisen hetken. Hän siiwoaa huoneet yksinään, ja hänellä on aamiainen walmis aina kello kahdeksan, jolloin isänsä tulee takaisin.

Liisun weli ja sisar käywät koulua, waan puoli yhden aikaan tulee kumpikin kotiin päiwälliselle, joka Liisulla myös aina on siihen aikaan walmis. Sitte Liisun pitää tehdä

ſekä paikata heille kaikille waatteet, minkä hän myös woipiki, kun on äidiltänſä oppinut ſiewäkſi ompelijakſi. Uſein hän kuitenki joutaa tekemään wielä wähän ompelus-työtä köyhälle naapuri-waimolleki, joka ſen ſiaan jolloin kulloin käypi, iſän pois olleſſa, lapſille pyhää raamattua lukemaſſa.

Kuuden aikana iltaa tulee iſänſä kotiin, ja ſilloin heillä on iltaiſenſa. Joskus tekee hän yrtti-maasſaan pikkuiſen

wielä työtä, jos ei ole kowin wäsynyt. Tawallisesti käywät he makaamaan jo kahdeksan aikana, sillä ihmiset, jotka koko päiwän tekewät raskasta työtä ja nousewat ylös jo kello wiisi, tarwitsewat pitkän yön lepoa. Waan ennen kuin lewolle käywät, kokoaa Tuomas lapsensa ympärilleen ja lukee heidän kanssa iltarukoukset. Hän sanoo että he sitte paremmin nukkuwat.

---

2. Eksynyt Kyyhkyinen.

„Ah äiti, tiedättekö mitä! Siellä on siewä walkoinen kyyhky, joka istuu peilin päällä teidän makuu-kammarissa. Lapsen-likka luulee, että Anni on laskenut sen sisälle, kun pani yöksi ikkunat kiini. Waan miksikä tuli se sillä lailla? ja saanko pitää sitä omanani?"

„Minä luulen, kultaseni, että se lensi tänä waloisana ilta-päiwänä sisään, ja epäilemättä on se sen miehen oma, joka asuu toisella puolella tätä katua, sillä hänellä on iso joukko kyyhkyisiä. Siis se ei olisi oikeen, jos pitäsimme sitä täällä, Ottoseni. Lähdetään katselemaan sitä. — — Niin, se on hywin siewä, waan hywin nuori, ja se on aiwan nykyisin wasta oppinut lentämään ja otti siis, raukka, wäärän tien, kun oli ulkona toisten kyyhkyisten kanssa len-

telemässä. Jos olisi pysynyt äitinsä wieressä, niin ei olisi raukka eksynyt. Aukaise akkuna, niin me panemme sen ulos."

„Äiti, kah! se ei lennä pois. Se on istuinut alas isännkammarin ikkuna-pielelle. Mitä pitäisi meidän tehdä nyt? Onko se kipeä, luuletteko, äiti?"

„Ei kultaseni; se waan ei tunne tietänsä pimeällä, sillä kyyhkyiset eiwät tawallisesti lennä yöllä. Anni saapi panna sen koriin ja wiedä miehen luo ja kysyä onko se hänen."

— — — — — — — — — — — — — —

„Noh, Otto, joko se on tehty; mitä hän sanoi?"

„Niin, äiti, hän sanoi että se oli hänen kyyhkyisensä ja että hän on teille hywin kiitollinen, kun laitoitte sen takaisin. Mutta minusta on niin waikeata, kun se on poissa. Minä olisin sitä pitänyt niin mielelläni. Se oli niin hiljainen ja kesy."

„Ottoseni, olisiko se ollut sinusta mieluista, jos setä olisi pitänyt sinun koirasi, kun se seurasi häntä hänen kotiinsa?"

„Ei, äitini, ei; se on oma koirani, tiedättehän te sen."

„Noh, Otto, tämä kyyhky ei ollut sinun, waan naapuri-herran. Meidän pitää tehdä muille niin kuin me tahtoisimme että muut tekisiwät meille, lapseni. Pait sitä, niin se on iso synti, jos pitää jotaki mikä ei ole omaa."

3. Hiiri, joka tahtoi maailmaa nähdä.

Oli kerran pikkuinen hiiri, joka eleskeli kolossa wanhan tammi-puun alla. Pesänsä oli siewin ja pehmein, mitä woi ajatella. Waan pikku hiiri suuttui wanhaan tammi-puuhun ja tahtoi maailmaa nähdä. Siis, muutamana päiwänä, kun sirkat soreasti soittiwat puun ympärillä ja aamun aurinko kirkkaasti paistoi pilwettömällä taiwaalla, läksi hiiri pois „toisihin ilmoihin ja toisihin tienoihin," niinkuin hän itsekseen jutteli. Woi hiiri pikkuista! Ei ole sammalista pesää joka puun juurella awarassa maailmassa, eikä se kesän aurinkokaan aina paista.

Eteenpäin hiiri kulki ja tuli jo wäsyksiin. Hän alkoi nurista, sillä ei ollut mitään muuta matkalla täällä kuin puita ja sinikelloja ja kirkasta taiwasta, ja hiiri tahtoi jo muutosta. Muutos tuliki ja kowin pian. Aurinko alkoi laskeutua, taiwas pilweni ja musteni, wiimein iski leimaus, jyrinä ja rankka sade walloitti koko näkö-alan. Puita ei ollut enään, eikä sinikelloja, sillä hiiri oli ulkona lakealla kedolla. Ah, kuinka sydämmellisesti pikkuinen hiiri silloin walitti tyhmyyttänsä ja kuinka haikeasti hän kaipasi omaa sammalista pesää wanhassa tammi-puussa!

Hiiri koetti juosta takaisin, waan pienet jalkansa tart-

tuiwat lokaan, ſillä wettä ſatoi raskaasti. Koko yön hän harhaeli ympäri aukeata, turhaan etſien turwa-paikkaa. Aamuiſella näki hänet paimen-poika, joka oli warhain tullut ulos karjanſa keralla. Poika otti hiiren ja kantoi kotiinſa ja pisti hänet häjyyn häkkiin, jossa ei ollut kuin neljä pikkuista lankaa, joiden wälistä hiiri ſai katſella päiwän waloa; ja kuiwa musta leipä ja ilkeät omenat oli kaikki mitä hiiri ſai syödä ſen ſiaan kuin hän metſässä löyſi itſelleen tuoreita pähkinöitä.

Ah, kuinka ſe huokaſi omaa pientä kaukaista kotianſa! Hän oppi nyt ajattelemaan, että oli ollut warſin kiittämätön niistä huwitukſista, jotka hän oli jättänyt. ja päätti nyt olla tyytywäinen nykyiſeen oſaanſa, waikka tuo oliki kowa. Silloin paimenen ſiſar alkoi hartaasti pyytää paimenta päästämään hiirtä wapauteen; ja kun poika oli ſiihen jo wäſynyt, antoi hän ſiſarenſa tehdä hiiren kanſſa mitä tahtoi. Tyttö, joka oli hywin hywä, ajatteli että ſe ſuloinen ihana metſä likellä oliſi pienelle hiirelle mieluinen paikka. Siis pyyſi hän äidiltään lupaa ja läksi ihanana aamuna ulos, häjy häkki kädessään. Pois hän kulki kauas wiheriäiſeen metſään, kunnes tuli hywin ſiewään paikkaan. Tuuheita puita oli paikan ympärillä ja ſinikelloja, kuin ſo-

rea matto, maan päällä. Siinä aukaisi tyttö häkin owen ja päästi wapiseman pienen hiiren irti.

Peläten ja hämmästyneenä juoksi hiiri pikaisesti ensimäiseen suoja-paikkaan, minkä löysi. Waan kuka saattaa kertoa hiiren iloa, kun se näki että wielä kerran oli omassa sammal-pesässään! Niin, aiwan samassa pesässä wanhan tammipuun alla. Sen pieni sydän sykki niin suurella ilolla että oli haleta. Kun pieni tyttö oli poissa ja hiiri wielä kerran kurkisteli ulos ja näki kaikki ne rakkaat, tutut näöt, joihin hän kerran oli niin wäsynyt, tunsi hän ettei ollut taiwaan alla niin mieluista paikkaa kuin sama wanha kotinsa. Kiitollisella sydämmellä toimitti hän wielä kerran

ſammal=peſää itſellenſä aſuin=ſiakſi, eikä milloinkaan enään lähtenyt wanhan tammi=puun tienowista pois, ettei enään kadottaiſi kotia, jonka arwon hän nyt täydelliſesti tunſi.

---

4. Pikkuinen yrttimaa.

Annilla on oma pienoinen yrttimaanſa. Hänen äitinſä antoi hänelle ſiihen ſiewän paikan, ja hänen hywä weljenſä, Robert, kaiwoi ſen hänelle ylös ja näytti mitenkä hänen piti istuttaa taimia ja kylwää ſiemeniä. Se on iloiſin pikku paikka koko yrttimaaſſa äidin huoneen edeſſä.

Siinä on aiwan ympärinſä ſiewä reuna walkeita muistiaiſia (myosotis) ja lawendeli=kukkaiſia. Siſäſſä ſitte on pikkuinen ſänky walkeita ja punaiſia ruuſuja. Harakan=kello (geranium) ja pääskyn=hattuja (dianthus) kaswaa pieneſſä teräslangan koriſſa; ja korin ympärykſen peittää tuo ſoma kelta=juowainen ſaranheinä (phalaris canariensis). Iſo joukko on myös yhden=wuotiſia ja ſipuli=juuriſia kukkaiſia, jotka määrätyllä ajallanſa kukkiwat ja tekewät, että paikka aina on iloinen.

Takapuolella, ſeinää wasten, on muutama pitkä aurinko=ruuſu (helianthus) ja dahlioita (georgini=kukkia), ja nii=

den alla kukoistaa ja kypsyy makeimpia mansikoita. Näitä Anni poimii, iloisella mielellä ja kiireellä kädellä, äidilleen ja isälleen ja weljelleenki, joka häntä niin suuntewasti auttoi, kun yrttimaata laitettiin. Ei ainoatakaan rikka-ruohoa näy; ne pieni Anni kitkee heti pois.

Mutta, waikka Anni pitää yrttimaatansa niin rakkaana, hän ei kuitenkaan laiminlyö muita welwollisuuksiansa, päästäksensä sitä hoitamaan. Siitä ajasta, kun sai yrttimaansa, nousee hän ylös tuntia waremmin joka aamu; ja se aamuhetki on kaikista ajoista suloisin ulko-työlle. Kaikki on silloin niin eläwää ja herttaista, kaikki on niin hiljaista ja tyyntä paitsi pienten lintujen iloinen laulu, millä he sanowat uudelle päiwälle terwetuliaiset.

Kun näen Annin tekewän työtä pienessä yrttimaassaan, muistuu mieleeni toinen, joka minulla oli kun olin lapsena; ja muisto niistä onnellisista hetkistä, joita siinä wietin, tulee hilpeästi mieleeni takaisin.

Se ei ollut aiwan niin kaunis kuin Annin, waan minä rakastin sitä yhtä paljon kuin Anni tätä, ja minulle se oli oikein paratiisi täynnä suloisuuksia. Ei mikään kukka koko isossa yrttimaassa kaswanut, minun silmissäni, puolta niin sukkelaan eikä kukoistanut puolta niin komeasti kuin minun kukat. Ei mikään päiwä ollut niin kolkko eikä niin tuuli-

nen, että olisin tahtonut werukkeita wetää ja jäädä yrttimaastani pois. Silloin oli warmaan, niin ajattelin minä, joku pitkä kukka katkenut ja sade oli ehkä lyönyt toisia alas, joita piti oikaista ja sitoa. Ja kun oli kaunis kesä-ilta ja olimme olleet waikka kuinka etäällä kätwelemässä, niin täytyi kuiwien kukkien saada yö-juomistä siitä kirkkaasta purosta, joka juoksi yrttimaamme ulko-puolella ja josta me lapset saimme itse ottaa wettä ruisku-kannuihimme. Ja sitte tuo kastuneen mullan wirkistäwä haju! miten suloista! Ja riutunein lehtien hiriseminen, kun nousiwat uudelle elämälle tuosta terwe-tulleesta sateesta! Tuo syreeni-kukkien suloinen haju portaiden ympärillä, kun katselimme pensaan pitkiä lumi-walkeilla kukilla täytetyitä kukka-kerttuja! Ja sitte tuo hakeminen lyhdyn walolla koko yrttimaan läpi, kun panimme koriin nuo matkustawaiset simpukat ja weimme ne likellä olewalle pellolle, että pääsisiwät siitä tuhosta, mikä uhkasi heitä, jos jäiwät siksi kun yrttimaan-mestari tuli warhain aamulla yrttimaata puhdistamaan. Kyllä kaiketi enin osa heitä tuli takaisin jo kaukaa ennen aamua; waan niinä onnellisina nuoruuden päiwinä me emme milloinkaan tulleet sitä ajattelemaan.

5. Perhoinen.

„Lennä pois, ſievä perhoinen, en minä tahdo ſinua loukata. Kömmi ſormeni päähän yhlös. No niin, nyt olet ſormeni päässä. Nosta ſievät, pikkuiſet ſiipeſi. Lewitä ne

lentämään. Kas niin, siellä sinä nyt lennät. En usko että kotisi palaa, niinkuin wanha runo sanoo; enkä luule, että sinun pienet poikasikaan owat tulen waarassa. — — Nyt istuit kukalle. Istu siinä rauhassa ruusu-pensahassa. Minä olen kuullut, että syöt ne pikkuiset hyönteiset, joita usein on kukka-pensahissa. Lieneekö se totta?"

---

6. Huoneen rakentaminen.

(Kuwalla.)

„Minä ai'on rakentaa huonetta yrttimaahan. Tahdokos tulla auttamaan? Isä on lainannut minulle lapionsa, jolla kaiwan kiwi-jalalle sian, ja hän sanoo että saamme ottaa puiksi noita siewiä oksia, joita eilen hakattiin metsiköstä pois. Minä ai'on tehdä aiwan semmoisen huoneen kuin Robinson Krusella oli, — se, mitä hän sanoi lehtimajakseen. Se oli kokonaan tehty palmikoituista oksista. Eikö tässä ole sille hywä paikka?"

„Ei; minä luulen että maa siinä on liian kowaa kaiwaaksemme."

„Waan jos teemme ſen pehmeään multaan, niin ſe tulee niin kosteakſi. Pyydetään Jaakkoa kaiwamaan meille ojat.“

„En ſitäkään tahtoiſi, ſillä paras oſa työstä on ojien kaiwaminen.“

„Mitä ſitte arwelet täſtä paikasta, missä wanha kurkkulawa ennen ſeiſoi? Täällä ſaatat kaiwaa ſywemmältäki, jos tahdot.“

„Niin, ſiinä on aiwan ſopiwa paikka; ja ſeinä tuoſſa käypi hywästi huoneellemme ſelkä-ſeinäkſi.“

„Noh, ruwetaan työhön. Minä menen ſaamaan puita, ſill'aikaa kuin ſinä kaiwat, koska tuo kaiwaminen on ſinusta niin mieluiſta. Tahdotkos pitkiä wai lyhwiä okſia, hienoja wai pakſuja?“

„Minun luullakſeni tarwitſemme kaikenlaiſia. Pakſuja tarwitſemme ſeinä-tukikſi. Ne pistämme neliskulmaan täältä ihan ympäri; ja niiden pitää olla jokſiki meitä pitempiä, muuten lyömme päät wasten kattoa. Ja ſitte pitää olla hienoja okſia, joita palmikoimme niiden pakſujen wäliin, ettei tuuli eikä ſade pääſe ſiſään. Sinä et jakſa niin monia kantaa. Huuda ſiis minua kun olet ſaanut ne kokoon, niin minä tulen ſinua auttamaan.“

„Mutta et ſaata kuulla, jos olen kaukana.“

„Ota iſämme rauta-tien piipari; ſe riippuu ſeinällä, ja puhalla ſiihen, niin kyllä kuulen ſen heleää ääntä. Nyt täytyy ruweta kaiwamiſeen kiini, muuten ſiitä ei tule mitään. Waan enſin pitää nakata nuttuni pois, ſillä työmiehet aina tekewät niin; ja Mirkku, koirani, ſinun pitää istua ja wartioida nuttuani, niinkuin Mustiki tekee Jaakon työtä tehdeſſä. No, nyt on työ jaettu; ſiis ahkeruuteen.“

---

7. Pikku Hildur ja pallinſa.

Pikku Hildurilla on palli. Se on hywin ſiewä palli. Punainen ja keltainen ja ſininen aina juowittain. Mutta pikku Hildur itkee, kun hänen pallinſa ei ole niin iſo kuin weljenſä Heikin palli. Hildur ei ole kuin kolmen wuoden wanha, eikä ſiis ymmärrä parempaa.

Heikki on ſeitſemän wuotias ja hän on hywä poika. Hän ei ſano: „Ei, Hildur, ſulla on oma palliſi. Sinä et ſaa minun palliani. Sinä häwittäiſit ſen.“ Niin hän ei ſano, waan näin Heikki ſanoo: „Täſſä, Hildur, ota

pallini. Älä itke. Anna minulle ſinun palliſi. Se kelpaa hyvästi minulle. Katſo kuinka korkealle ſe lentää."

Kun Hildur nyt näkee, että Heikki niin ſievästi oſaa leikitellä hänen pienen pallinſa kanssa, ottaa hän ſen takaiſin ja pitää ſitä iloiſesti itſe. Hän ei enään waadi, että Heikki antaiſi omanſa hänelle. Jos Heikki oliſi ollut tyly ja ykſpäinen, niin oliſiwat kumpiki menneet waikea-

mieliſikſi, waan nyt kun hän oli niin hywä ja älykäs, niin owat molemmat onnelliſet ja iloiſet, ne pienet lapſet.

Katſo kuinka helppo on olla hywä toinen toistanſa kohti.

---

8. Hywä poika ja hywä tyttö.

Kaiſa ja Wäinö owat hywin iloiſia. He owat aiwan tätä nykyä ſaaneet ihan uuden pyhän raamatun, yhden kumpikin omakſeen, palkinnokſi ſiiwosta käytöksestään koulusſa. He käywät pyhä-koulua. He eiwät woi käydä jokapäiwäiſessä koulusſa, ſillä wanhempanſa owat kowin köyhiä, ja pienen pojan ja tytön pitää työtä tehdä, leipää anſaitakſeen.

Wäinö on kyntö-poika ja koko päiwän, kuudesta aamuiſella kuuteen iltaa, kätwelee hän peltoa ylös ja alas atran peräſſä. Kaiſalla taas on hoitaa pientä lasta kauppamiehen emännän luona ja ſiellä hänkin on koko päiwän. Sillä lailla, waikka on kaupungiſſa ſiewä ja hywä koulu niille köyhille tytöille ja pojille, jotka eiwät woi mitään makſaa koulun käynnistään, niin Wäinö ja Kaiſa eiwät kuitenkaan ſaata käydä ſiinä koulusſa. Waan pyhinä on toinen koulu. Se on niille lapſi-raukoille, jotka eiwät ehdi arkipäiwinä

kouluun. Hywät ihmiſet opettawat täſſä koulusſa ja näkewät paljon waiwaa lapſi-raukkojen kanssa. Mutta uſein oppiwat nämä lapſet yhtä ſukkelaan kuin neki, jotka käywät joka päiwä koulusſa. Sillä kun tietäwät etteiwät saa käydä kuin yhden päiwän wiikossa, niin he ymmärtäwät että heillä ei ole aikaa tuhlata turhaan, eiwätkä ſiis leikittele kirjanſa kanssa, niinkuin olen nähnyt muutamien lapſien tekewän. Jos iltatyön tehtyä, joku jouto-hetki on, niin Kaiſa ja Wäinö heti käyttäwät ſen lukemiſeen ja oppiakſeen läkſyä pyhäkſi.

Nyt he toiwowat iloiſia pyhiä heille tulewan, kun heillä on omat pyhät raamattunſa. He aikowat lukea tuon kummalliſen kertomukſen Luomiſesta, kun Jumala teki kuudessa päiwässä koko tämän ihanan maailman. Heidän tulee lukea myös Paradiiſin yrttimaasta, mikä oli niin puhdas ja onnellinen, kunnes ſynti, ſe käärme, ſiihen tuli ſiſään. He aikowat lukea uskolliſesta Aabrahamista, joka oli uhrata ainoan poikanſa, totellakſeen Jumalan tahtoa. Jooſepista ja hänen weljistänſä on heidän myös luettawa; Mooſekſesta ja Egyptinmaan kiusaukſesta; Dawidista ja jättiläis-Goliatista, jonka Dawid löi maahan pienellä kiwellä ja lingolla, koska Dawid oli turwainnut Jumalaan, joka on parempi turwa, kuin kilpi ja kypärä. Pikku Samuelista, jota Jumala kutſui yöllä, on luettawa ja Ruutista ohran

seassa ja Eliasta, jolle korpit toiwat leipää ja lihaa aamuisella, ja leipää ja lihaa iltaisella. Näitä ja kaikkia muita kauniita kertomuksia Wanhassa Testamentissa he halajawat lukea itsekseen. Jesuksen elämä Uudessa Testamentissa on myös tunnettawa ja kaikki ne pyhät sanat, joita Hän puheli kun waelsi maan päällä ihmisten seassa; ja werrannot kylwäjä-miehestä, kymmenestä leiwiskästä ja tuhlaaja-pojasta — kaikki owat luettawat. Ah, he eiwät saata ei niin milloinkaan tyhjentää tämän siunatun kirjan rikkautta. He ottawat nyt pyhät raamattunsa kotiin, peittäwät ne waroen ruskealla paperilla ja nostawat sitte kalliit kirjansa korkealle hyllylle sikśi, kunnes tulee pyhä, — tuo siunattu lepo-päiwä, jolloin saawat unohtaa kaikki waiwansa ja katsahtaa eteenpäin siihen tulewaan taiwaalliseen lepoon.

---

9. Toinen nimi oikealla kohteliaisuudella.

Kohteliaisuus on ihmiselle hywin tarpeellinen ja suuri-arwoinenki, eli pikemmin tahtoisin sanoa: se on eräs ihmisen hywiä awuja. Ei kenenkään pitäisi ajatella että hänelle on liian halpaa olla kohtelias. Waan kun sanon että se on suuri-arwoinen, niin puhun oikeasta, totisesta kohte-

liaiſuudesta, enkä noista konstilliſista tawoista, joita opetetaan ulko-näöksi. Ne eiwät ole paljo paremmasta arwosta kuin nuo pienet konstit, joita ſaattaa opettaa koirallenki tahi marakatille ja jotka heissä owat warſin ilweellisiä, mutta järjelliſessä olennossa huonompia kuin waan naurettawia.

Nyt tahdon teille kertoa tapauksen, joka näyttää mikä minusta on oikea kohteliaiſuus.

Pikku Raafael oli kahdeksan wuotinen poika. Hän käwi koulua ja oppi tanssimaan ja laulamaan, enkä tiedä mitä kaikkea wielä, että hänestä tuliſi ſiiwo ja kohtelias poika. Eikä kukaan ſaattanutkaan niin ſomaa kumarrusta tehdä kuin Raafael muutaman ajan kuluttua. Ei hän koskaan kieltänyt naiswäeltä katu-puolta, — ah, ennen oliſi hän hewoisten jalkoin juoſſut kadulle.

Kerran meni hän ilta-puolella tanſſi-kouluun, ja oli paraimmiſſa waatteiſſaan. Hän oli ſangen komean näköinen, kun kohtaſi kerjäläis-akan. Akka oli wanha ja melkeen ſokea, ja waatteensa oliwat ryyſyiſiä ja likaiſia. Raafael ei taitanut wielä olla ſiinä iässä, että oliſi oppinut rakastamaan köyhiä, joista Wapahtajamme niin iſosti piti huolta, kun waelſi täällä maan päällä ihmisten ſeassa; waan Raafael oliſi kuitenki ſaattanut näyttää kohteliaiſuuttanſa tälle

akka=rukalle edes niin paljon, että olisi antanut hänen käydä seinää myöten. Sillä waikka semmoinen ei ollut oikeaa — konstillisen kohteliaisuuden mukaan, niin on kuitenki meidän welwollisuutemme antaa tietä niille, jotka owat meitä wanhempia ja onnettomia. Waan Raafaelin kohteliaisuus ei ollut kuin ulko=näöksi. Kowasti kiirehtien sen wanhan waimon siwu oli hän tyrkätä hänet pois seinästä, jota myöten onneton haperoitsi tietänsä. Muutamia askeleita käyhyänsä, kohtasi hän Anna Sternbergiä. Tämä oli sirewä pikku tyttö, jota jokainen rakasti, ja jolle Raafael aina ja wälttämättömästi tahtoi näyttää siiwot tapansa. Ah, kuinka sukkelaan hän nyt tuotti ne kaikki näkywiin: hattu kädessä ja jalka eteen=päin, aiwan uudimmalla tawalla, otti hän terwehtien pientä wallas=naista kädestä.

Kun Anna, asian toimitettuansa, palasi kotia, tuli hänki köyhän kerjäläis=akan luo. Tämä seisoi nyt odottaen tilaisuutta päästäksensä yli katu=ristin. „Antakaa minun auttaa teitä," sanoi Anna; „me pääsemme hywästi toiselle puolelle nyt, ja jos tahdotte laskea kätenne minun olkapälleni, niin minä saatan teitä yli kadun."

Tämä oli totinen kohteliaisuus. Se tuli sydämmestä, eikä se ollut pantu ainoastaan ulko=näöksi. Anna ei osannut niin somasti niiata kuin Raafael kumarsi, waan minun

luullakseni oli Annan kohteliaisuus parempi kuin Raafaelin. Se oli se totinen kohteliaisuus, jota pyhässä raamatussa sanotaan Armeliaisuudeksi eli Rakkaudeksi.

---

10. Egremondin poika.

(Kuwalla.)

Kerran kuulin kauniin kertomuksen kaukaisesta Englannin maasta. Se oli pojasta, joka oli äitinsä ainoa ilo; ja äitinsä oli leski. Hän oli hlewä poika, nuori ja komea ja täynnä eläwyyttä ja woimaa. Urhollinen ja rohkea oli hän, mutta hellä ja siiwo äidilleen, jonka syдän eliki hänessä. Kukaties rakasti äiti poikaa kowin rajattomasti ja ehkä tämä raskas murhe sentähden tuli hänelle, ei wihasta waan armosta.

Jhanana päiwänä kesällä läksi poika äitinsä luota linnustamaan. Haukka-lintu istui hänen kätensä kalwoimella, ja koiransa kulki witjoissa hänen jälessänsä. Hän kätwi kallioista polkua, jota päiwällä kulettiin waaratoinna. Waan Wharfe niminen wirta juoksi sukkelaan polun siwulla; ja korkeammalla oli polun poikki halaistu kallio, jonka sywyydessä mainittu puro wirtasi. Kallion toinen puoli oli wir-

ran pohjaiſella ja toinen eteläiſellä rannalla; ſywä, hirweän ſywä aukko oli niiden wälillä. Waan waikka niin ſywä, ei tuo aukko kuitenkaan ollut leweä, ja Egremondin poika, ſillä ſikſi häntä ſanottiin, ſaattoi kepeästi hyppätä ſen yli, ja oliki useasti ennen niin hyppännyt ajattelematta mitäkään waaraa. Niin hän käwi nytki tätä hirweätä ſiltaa, eikä hellä äitinſä unissakaan aawistanut waaralliſuutta, kun poikanſa oli hänestä poissa. Waan tänä päiwänä, kun iloiſesti juoksi tuttua polkua myöten, laulellen ſydämmenſä riemuſſa, ja hyppäſi tuon tawalliſen askeleen aukon yli, oli hän unohtanut että koira oli witjoissa hänen takananſa. Tästä pidätettynä hyppätesſään, hän ei pääsſytkään toiſelle puolelle, waan lankeſi alas Wharfen wirtaawaan weteen, tuon hirweän ſywyyden halki.

Paimen-mies, joka kaitſi karjaa alempana wirran rannalla, näki onnettoman pojan puna-ruutuiſet waatteet, kun aallot häntä uittiwat ſiwu. Hän pelasti pojan ruumiin; waan poika oli jo kuollut. Mies-rukka läksi ſanomia wiemään onnettomalle äidille. „Itku lakkaamatta on nyt minun elämäni osa,“ ſanoi ſe onneton äiti. Waan aikaa myöten tuli mieleenſä parempia ajatukſia. Hän antoi ſydämmenſä ryöstetyn rakkauden ja kaikki ne warat, jotka poikanſa oliſi perinyt, Jumalan palwelukſeksi. Hän antoi

10. Egremondin poika.

ne Jumalalle, joka ei muutu eikä käännh pois ja joka walwoo meidän kalliudet, jos tahdomme ne Häneen turwata, Hänen ſuojelukſeen, joſſa ei ruoste eikä koi niitä turmele, eikä warkaat niitä kaiwa eikä wie.

Se laakſo, miſſä tämä tapahtui, on West Riding'in puolella Yorkſhiriſſa, ja äiti rukan ſanat ſilloin, kun näki, mitä hän oli kadottanut, eliwät ſitten ſananlaskuna wuoſista wuoſiin Wharfen laakſoſſa.

---

11. Silmä-neulan hyöty.

Ompelus-työ ei ollut Ainalle mieluista. Se oli hänestä wäſhyttäwää ja ſe pani hänen ſormenſa rakoille. Hänestä oli pianon pelaaminen ja tanſſiminen mieluiſempaa. On kyllä tuo mieluiſempaa ajanwiettoa kuin ompeleminen, mutta kuitenki pitäiſi jokaiſen tytön oſata myös ompelemista. Mikſikä ei pojatki woiſi oppia tätä työtä ehk'edes ſen werran, että ſaattaiſiwat nenä-liinan palttaa ja ſukan parſia, ſillä heillä oliſi uſeinki ſellainen tieto hywin tarpeen, kun owat mieheksi kaswaneet. Jokainen ei kuitenkaan ajattele kuin minä, eikä ſe kuulu meidän nykyiſeen aikomuk-

seen, emmekä siis sano siitä enään mitään. Mutta kaikki waatiwat että kumminkin tyttöjen pitäisi oppia tätä käsityötä. Waan Aina sanoi yhä: „äiti, en; minulla ei ole aikaa. Lapsen-tyttö korjaa waatteeni, ja Te ette tiedä kuinka ilkeätä työ on minusta.“

Äiti oli kiwuloinen eikä woinut paljon katsoa tyttärensä työtä, siis Aina jäi tekemään mitä tahtoi. Hän kaswoi isoksi tietämättä tuskin kuinka napin-reikää tehdään. Noh, kun oli kahdeksannella toista, kuoli äkisti sekä äitinsä että isänsä, ja kun heidän asiat pantiin selwille, nähtiin ettei ollut mitään Ainalle elatukseksi. Siis piti Ainan tehdä mitä saattoi, pyytääksensä elaketta itselleen. Muuan hywä nainen, joka oli tuntenut Ainan äidin ja isän, tahtoi ottaa häntä luokseusa auttamaan itseänsä erilaisissa askareissa, kun itse oli rampa. Aina oli siitä hywin kiitollinen. Kun rakkaiden kuoltua ensimäinen haikea murhe oli wähäisen haihtunut, alkoi jo Ainasta tuntua oikein onnelliselta Steinirouwan tykönä. Waan kun oli niin wirkistynyt että jaksoi työhön, näki hän suurella mieli-pahalla, että ompelustyö oli aiwan pää-asiana, mitä häneltä waadittiin aamuhetkien yli ehdittyä. Ainan emäntä oli hywä köyhille ja teki niille waatteita ja tarwitsi siis Ainaa auttamaan itseänsä, niitä walmistaessa. Aina sai istua isommat osat

päiwää. Silloin älysi Aina kuinka hän oli ollut tyhmä entisessä käytöksessään.

Nyt hän oli semmoisella kannalla, ettei käynyt tehdä työlle wasta-rintaa, niinkuin hän oli tehnyt lapsena. Nyt olisi hän mielellään tehnyt mitä waan häneltä waadittiin. Waan ei hän tiennyt mitenkä ommellaan; ja kun hän hä-pesi jutella Steini-rouwalle lapsellista tyhmyyttänsä, niin teki hän monesti asiat ihan wäärin. Muutamana päiwänä oli hän ommellut lakana-parin kiini toisiinsa, niinkuin ison pään-aluswaatteen. Hywä-luontoisesti hymyellen emäntä to-sin sanoi semmoisen työn helpottawan waiwaa, ettei tarwita lewittää yhtä lakanaa kerrassaan wuoteelle, mutta Ainan piti kuitenki purkaa työnsä, kun sellainen teko ei ollut ta-wallista. Tälläistä kelpaamatonta työtä teki hän niin use-asti, että Steini-rouwan wiimein täytyi erota Ainasta, sillä hän tarwitsi sellaista, joka osasi häntä auttaa armeliaisuu-tensa töissä, eikä woinut pitää ketään menettämään waan aikaa ja ompelus-aineita. Oikeen murheen-alainen oli Aina kun läksi, ja monta katkeraa hetkeä kärsi hän, ennen kuin löysi jonkun, kuka tahtoi niin hyödytöntä ihmistä ottaa ty-könsä. Wiimein sai hän sian. Hän tuli hoitajaksi wan-han naisen luo, joka oli kowin kiwuloinen ja waikea-mieli-nen. Hän tarwitsi palwelemista päiwän joka ikisenä het-

kenä. Tämä oli kowin kowaa työtä Aina raukalle; waan hän koki kärsiä tätä entisen työmyytensä terweellisenä rangaistuksena. Kuitenkaan hän ei saattanut olla sanomatta itsekseen useinki: „Oh, kun waan olisin oppinut ompelemaan siihen aikaan, kun kätwin koulua, niin olisin nyt wielä tätä nykyä saattanut olla sen hywän Steini-rouwan työnä.“

---

12. Totisuuden arwo.

„Kuka särki tämän akkunan, lapset?“ sanoi köyhä akka juosten mökkinsä owelle, kun kuuli ikkuna-ruudun räjähtäwän rikki.

Siellä oli iso joukko tyttöjä ja poikia leikkimässä maantiellä siinä likellä, ja kun näkiwät akan tulewan, alkoiwat kaikki korkealla äänellä selittää, ettei kukaan heistä ollut ruutua särkenyt. „Me emme ole tehneet sitä; ei meistä kukaan. Warmaan te nakkasitte itse jotaki huoneen sisässä ruutua wasten, ja se sillä tawoin meni rikki.“

Kaikki huusiwat näin paitsi eräs pieni poika, joka oli kowin waalakan ja peljästyneen näköinen. Hän meni wihastuneen waimon luokse ja sanoi: „Minä olen sen teh-

nyt. Se on minusta hywin pahaa, mutta keppi ponnistui äkisti kädestäni ja ruutu särkeytyi."

„Wai te olette sen tehneet, tekö?" sanoi waimo; „woitteko sen maksaa, hä?"

„En," sanoi pikku poika; „minulla ei ole rahaa."

„Eihän taida olla; mitä teillä olisi," wastasi waimo wihaisesti. „Sen wuoksi annan teille tätä, että toiste warotte ruutuja paremmin." Ja ottaen lapsi-raukan kiini löi

hän ſitä monta kertaa. Poika ei huutanut kuitenkaan, ja kun akka oli palannut mökkiinſä, niin tuliwat toiſet lapſet pojan ympärille.

„Kuinkas ſaatoit olla ſemmoinen puupää, Arthur? Me ſanoimme kaikki, ettei meistä kukaan ſitä tehnyt; ja jollet oliſi mennyt ja itſe ſanonut, niin ſe akan roju ei oliſi ſiitä mitään tietänyt.“

„Waan teinhän minä ſen,“ ſanoi Arthur.

„Teithän, mutta et ſinä enemmän kuin Jaakko, ſillä hän tyrkkäſi kättäſi, että keppi lenſi ruutuun.“

„Noh, ei ollut tarpeen kertoa Jaakosta mitään,“ wastaſi Arthur; „ſe oli minun keppini.“

„Hywä!“ huuſi Jaakko, „minä olen iloinen etten itſe mitään kertonut, niin en ſaanut läjäyksiä niinkuin ſinä. Eikö ſinusta nyt ole pahaa ettäs ſanoit?“

„Ei; ſillä jos oliſin kieltänyt ſitä tehneeni, niin oliſin puhunut walhetta. Jos taas oliſin ollut ääneti, kun te ſanoitte kaikki, ettei kukaan meistä rikkonut akkunaa, niin ſe oliſi ollut melkein ehkä aiwanki yhtä wäärin.“

Toiſet nauroiwat Arthurille ja läksiwät mökin tienoilta pois ja alkoiwat uudestaan leikkiä.

Tästä kertomukſesta näette, että Arthur rakasti totuutta ja pelkäſi walhetta. Hän tieſi että Jumala wihaa wal-

heita. Rangaistus, mikä seurasi siitä että hän puhui totta, ei Arthuria peloittanut puoltakaan sen wertaa kuin se Jumalan wiha, jonka hän olisi saawuttanut, jos hän walheen olisi sanonut. Hän oli hywästi opetettu ja tiesi siis, että jos sanoi tehneensä jotakin, mistä saisi rangaistusta, niin katoaa pian kärsimisen waiwat; waan jos näistä pääsisi walhetta puhumalla, niin se tulisi kirjoitetuksi Jumalan muisto-kirjaan ja seisoisi siellä todistamassa häntä wastaan. Ja ajattelemattaki tätä kauheata asiaa, niin hän myös tiesi, että ne, jotka aina puhuwat totuuden, wihdoinki onnistuwat paremmin maailmassa; ja omassaki elämässään tuli Arthur sittemmin tuntemaan tämän asian wielä wakawammasti.

Koulussa turwasi häneen opettaja. Kun joskus ei ollut selwässä mitä oli tapahtunut, niin opettaja kutsui Arthuria luokseensa kertomaan selkeästi koko asian. „Sillä keinoin," sanoi hän, „saan minä tietää mitenkä seikka on, ja ketä on nuhdeltawa." Ja kun Arthur jätti koulun ja pantiin kauppiaan kirja-mieheksi, oli hän niin totinen ja tarkka että tärkeämmät asiat annettiin hänelle; ja isäntänsä tottui pian luottamaan häneen kaikessa. Kerran löydettiin eräässä kirjassa muutamia erehyksiä, jotka paniwat muut luwunlaskut kaikki epäjärjestyksseen. Isäntä oli hywin pahoilla mie-

lin ja rupesi tutkimaan missä oli ensin wäärin laskettu ja kuka sen oli tehnyt. Arthur rupesi wireästi työhön auttaakseensa häntä ja näki wiimein, että hän itse oli lukua laskenut wäärin ja muut kauppiaan kirjurit oliwat sitä sitte kopioineet monessa kirjassa. Helppoa olisi ollut sanoa sitä miestä wikapääksi, joka sen ensin oli kopioinut, ja piilottaa alkupaperin, joka oli itse Arthurin talteessa. Waan wähääkään tänneppäin ajattelematta, nousi Arthur ylös ja meni isäntänsä luo ja tunnusti pahalla mielellä tekemänsä. Isäntä katsahti häntä tarkasti silmiin ja sanoi: „Kaikki huoli, mikä minulla on ollut tästä asiasta, on mennyt unohuksiin nyt, kun näen että minulla on niin rehellinen mies palwelukses-sani. Luottamukseni teihin on tästä enennyt eikä wähentynyt.“

Arthur kumarsi ja sydämmensä oli täynnä kiitollisuutta, sillä tunnustuksensa, minkä hän oli tehnyt, oli hänen omasta mielestään kowin pienoinen sitä tehtyä wirhettä wastaan. Hän oli nuoruudestaan jo tottunut puhumaan totta ainiaan, eikä siis muu kuin totuus johtunut mielehensä nyt-kään, kun oli mieheksi jo kaswanut. Suuri on etu, lapsikullat, jos puheessanne aina seuraatte totuutta; tapa muuttuu teille luonnoksi, ettekä enään sitte woi ajatellakaan muuta kuin totta.

Arthur palweli monta wuotta samassa kauppa-huoneessa ja wiimein teki kiitollinen isäntä hänet kauppa-kumppanikseensa. Kun hän oli tähän arwoon noussut, teki hän parastaan saada kirja-miehet kaikki tarkkuuteen ja totuuteen. „Teillä ei ole puoltakaan niin paljoa waiwaa," sanoi hän, „jos suoraan puhutte totuuden minulle; sillä jos luulen että petätte minua, niin tutkin minä asiat tarkemmin ja teillä on silloin puolta enemmän työtä piilottaa asian laitaa minulta. Walhe on kunniatoin täysikaswuisessa ihmisessä ja lapsessakin, ja Jumala pitää sitä isona syntinä."

---

13. Oikeat koristukset.

„Miksikäs olet niin korea, Ellin? Ai'otkos kylään?"

„Ai'on, Jenny; siellä on tanssi-seura Sofia-tätini luona. Ja minä luulen, että minun pukuni tulee olemaan kaikkein komein koko salissa. Etkö sinäki luule niin?"

„En saata sanoa, Ellin. Jos sinä olet paras tyttö salissa, niin on pukusiki komein, waan ei muutoin."

„Mutta, Jenny, mikä eroitus siinä on? Eihän minun tapani saata muuttaa pukuni näköä."

„Waan ſe muuttaa muiden ihmisten ajatukſen puwustaſi. Nyt taitaa olla aika lähteä. Kerro minulle kun tulet takaiſin, jos ſinua katſeltiin enemmän kuin muita tyttöjä; ſillä ſiitä ſaat tietää ihmeteltiinkö waatteitaſi niin erinomaiſesti."

— — — — — — — — — — — — — —

„Noh, Ellin, nyt olet kotona taas ja hywin wäſyneenä, ſen näen ſilmistäſi. Waan ennen kuin paneit maata, niin tule kertomaan minulle mitä tanſſiſſa ajateltiin puwustaſi."

„Oh, Jenny, en tiedä. Minun pitää ſaada riiſua waatteeni pois; enkä huoli waikk'en niitä enään näkiſi taiwaan alla."

„Mikſikä niin, Elliſeni? Minä luulin että ne oliwat ſinusta hywinki mieluiſet, ja oliwatki lähteisſäſi."

„Niin ne oliwat ſilloin; waan kakſi eli kolme tyttöä, jotka istuiwat wieresſäni, puhuiwat toinen toiſellenſa puwuista, ja ſitte kyſyin minä heiltä jos ei minun pukuni ole heistä ſiewin koko ſaliſſa. Silloin he nauroiwat minulle ja puhuiwat monelle muulle mitä olin ſanonut; ja ſe nyt ei ollut hywää ei ollenkaan."

„Ei ollutkaan; waan, Elliſeni, ei ollut ſinultakaan wiiſasta niin ſanoa heille. Heidän tuli luulla ſinua turhakſi ja tyhmäkſi. Waan ſano, ketä pidettiin paraana ſaliſſa? Sinuako?

„Ei, Jenny; minä en ollut kuin naurun alainen. Emma Tikkasta yllistettiin enemmän kuin jotakuta muuta, sillä hän on aina niin hywä-luontoinen ja iloinen. Ja kun me wäshimme tanssiin, esitteli hän niin monta iloista leikkiä ja lauloi niin monta laulua ja huwitteli meitä kaikin tawoin hywin paljon."

„Laulaako hän hywästi, Ellin?"

„Ei niin erittäin hywästi; waan minä kuulin monenki sanowan että oli niin hupaista kuulla, kun hän heti oli walmis laulamaan milloin waan käskettiin, ja hän koettiki tehdä parastaan ollakseen kaikille mieleksi."

„Mitenkä oli hän puettuna, Ellin?"

„Oh, ei ollenkaan komeasti. Sinä tiedät että hänen äitinsä ei ole rikas. Emmalla oli aiwan samat waatteet, joita hän kantoi wiimeksin kun oltiin koossa."

„Ah, Elliseni, siitä näet että parahimmat koristukset tulewat sydämmestä ja sielusta. Jos meillä on sydän puhdas ja soma, niin ei waikuta paljon sinne eikä tänne miten ruumiimme on puettu. Somimmatki puwut eiwät nostata ihmettelemistä, jos niiden kantaja ei ole sisältään kaunistettu."

14. Onnellinen kaniini.

Junnolla ja Liisulla on sievä walkea kaniini. Sillä on pitkät, riippuwat korwat ja selkeät, kirkkaat silmät. Junno auttoi itse, kun kaniinille tehtiin huone tallin seinän wiereen, ja hän piti huolta siitä, että se siinä saisi awaran sian. Sillä kaniinit owat wilppaat ja wireät olennot ja pitäwät wapautta hywin rakkaana. Jos olette joskus nähneet niiden juoksewan ympäri niittyä päiwän paisteessa, nyt hyppien yli lyhykäistä nurmea, nyt pujahtaen alas kuoppaisiinsa; niin arwaatte kuinka kowaa ja waikeaa heistä on, kun heitä pistetään pikkuiseen laariin, jossa heillä töintuskin on sian kääntyä kerran ympäri, ja jossa ainoa päiwän walo, minkä saawat, tulee kahden eli kolmen pienen reiän läpi.

Junno ja Liisu tietäwät hywästi, mikä kaniinille on iloista ja rattoista. Waikka heidän sievä kaniininsa ei milloinkaan ole ollut irti, sillä se ei ollut metsä-kaniini, niin koettawat he kuitenkin toimittaa sille ne huwitukset, jotka owat sille luonnollisia. Siis tehtiin sen häkki isoksi ja awaraksi. Kahdesti eli kolmesti päiwässä, kun on kaunis ilma, otetaan se ulos ja saa juosta ympäri pihaa ojentelemassa jalkojansa ja hengehtimässä raitista ilmaa. Sitä syötetään hywästi tuli-heinillä ja kaikella, mikä kaniinista

on makeaa. Ja se maksaa tämän waiwan. Se kaswaa

lihawaksi ja lujaksi ja rakastaa pientä isäntää ja emäntää miten waan pieni herttainen sydämmensä woipi. Kun se kuulee heidän askeleet pihalla, juoksee se heti sievän ja waloisan akkunansa luo, minkä Junno teetti isoksi, että kaniini saisi runsaasti päiwän waloa. Hän pistää walkean turpansa ulos niin pitkälle kuin saattaa, terwehtiäkseen heitä.

Yhden kerran he ottiwat sen ulos häkistä ja kantoiwat nii-

tylle, että se saisi nykäistä itselleen tuoreen apilaan, joita niityllä kukoisti. Waan kerran aukealle kedolle päästyänsä, heräsi pitkäkorwan luonnollinen taipumus. Se läksi tiehensä ja laukkasi niin kiireesti niityn yli, että Junno ja Liisu kauhistuiwat, peläten että nyt se katoaa kokonaan. He juoksiwat niin sukkelaan kuin woiwat sinneppäin, minne se oli kadonnut, ja löysiwät hänet wiimein pensaan alta kaiwamassa, mitä waan jaksoi, pehmeässä mullassa kuoppaa itselleen. Se kaapi maata irti etujaloillaan ja potki pois takajaloillaan. Ja niin uuttera oli hän työssään, saadaksensa, luulen minä, itselleen pesää, ettei huomannut Junnoa eikä Liisua, jotka ihastuen wiskaisiwat sen yli ja kantoiwat pienen pakolaisen takaisin kotihinsa. Sitte pitkä kaniini ei saanut, ei milloinkaan enään kulleroida niityllä, niin oli hän pahoin peloittanut pienet ystäwänsä.

---

15. Kaksi taitoniekkaa.

Kaksi pientä poikaa piirteliwät kerran tauluillensa, huwitella itseänsä kun koulu-hetki oli siwu. Kumpiki mielistyi hywin piirtämään, ja he saiwat sentähden piirtämisopettajalta oppia kahdesti wiikossa.

„Viktor, kun olen isoksi kaswanut," sanoi William, "niin lähden Italiaan. Siellä on kirkoissa ja temppeleissä ja muissa rakennuksissa semmoisia kauniita mallia, muinaisten taitoniekkojen teoksia. Ja isä sanoi taiwaanki siellä olewan niin sinisen ja kirkkaan, että kaikki on kahden werran niin hywännäköistä kuin täällä, tässä kylmässä maassa; ja minä ai'on Greikanki maalle lähteä. Ah, kuinka iloista silloin on, kun olen mieheksi kaswanut, ja saan matkustaa ympäri maita ja piirtää koko päiwän. Eikö se sinustakin ole iloista?"

„Toiwon minäki saada itseäni huwitella," sanoi Viktor, „waan en taida ulkomaalle lähteä. Äiti ei milloinkaan aina siitä päiwin, kun isä kuoli, ole tahtonut laskea minua kauwaksi aikaa näkywistänsä pois. Ja jos lähtisin ulkomaalle, niin olisin hywin kauwan poissa."

„Niin on; waan ajattele niitä kaikkia mitä sinulla olisi näyttää hänelle, tultuasi takaisin. Ah, kuinka onnelliseksi se häntä tekisi!"

„Minä toiwon löytäwäni paljon kaunista piirtääkseni myös täällä omassa maassa," sanoi Viktor. „Äiti on kertonut että täällä on niin ihanoita seutuja, ettei sydän saata parempia halata; ja hän on luwannut ottaa minua kanssansa matkustamaan ja katsomaan tätä syntymä-maatamme, kun waan olen koulun jättänyt."

Pienet pojat kaswoiwat isoiksi. William läksi ulkomaille niinkuin oli sanonut. Ja ennen kuin meni, pyysi hän sydämmellisesti Viktoria lähtemään kanssansa. Waan Viktor sanoi: "En saata jättää äitiämme. Hän ei ole terwe. Warsin mielelläni minä läksisin ulkomaalle ja etenki sinun kanssasi, weikkoseni; mutta en saa, — en woi jättää äitiä."

William läksi ja Viktor jäi rakkaan äitinsä luo. Äiti meni yhä heikommaksi, mutta kuitenki matkusti hän Viktorin kanssa yhdestä suloisesta paikasta toiseen, ja jokaisesta piirsi Viktor kauniin piirroksen.

William waurastui hywin taidossaan ja weti hyötyä niistä eduista, joita hänellä oli. Hän oppi ahkerasti Roomassa ja teki itsensä mainioksi taitoniekaksi. Muutamana päiwänä, kun oli käynyt Greikassa ja palannut Roomaan, walmisti hän komeaa linnan-jäänöksen kuwaa, jonka Greikassa oli kopioinnut. Paraillaan tätä kuwatessaan, kuuli hän hywin tutun äänen takanansa ja, nousten ylös, lankesi hän rakkaan Viktorinsa syliin. Kun ensimäiset ihastuksen hetket oliwat kuluneet, näki William että weljensä oli mustissa murhe-waatteissa. Iloisessa yhteentulossaan hän ei heti hennoinnut kysyä syytä siihen; waan kun myöhemmin istuiwat, katsellen toinen toisensa piirtämiä, ja iloitsiwat toinen toisensa edistymisestä, sanoi William: „Anna minun

16. Lumi.

nähdä wiimeisen teokseſi; ſinä olet jo nähnyt minun.“ Viktor laski puhumatta kuwan weljensä käteen. Se oli äitinsä hauta. — „Ah, William,“ ſanoi hän wiimein, pyrähtyen itkuun, “ah, kuinka nyt kiitän päätöstäni, etten ſilloin jättänyt äitiämme!“

---

16. Lumi.

(Kuwalla.)

„Ah Wilhelmi, Wilhelmi kulta, tule katſomaan — — Katſo yrttimaata ja mäkeä.“

„Noh mitä, Oskar, eihän ſiellä ole kuin lunta. Et ſuinkaan ole ſemmoista nähnyt ennen, koska niin huudat. Minä luulin wähintäkin, että lysti-huone jo oli mennyt kumoon, taikka että Jaakko oli kaatamassa meidän iſoa koiwua.“

„Waan mitä meidän nyt on tehtäwä, kun muutki lapſet jo owat tulleet tänne? Sinä tiedät että oliſimme lähteneet lahdelle luistelemaan tänä päiwänä, ja nyt me emme taida löytää ollenkaan edes tietä ſinne.“

„Nyt emme woiſi luistella hywästi, kun näin on paljon lunta jäällä, joſki woiſimme tien löytää; ja minä luulen

että isä ei antaisi meidän edes yrittääkään. Waan meillä saattaa olla yhtä paljon hupaa toisella tawalla nyt, kun lunta on tullut, ja luistella saamme me wielä monta kertaa ennen kuin talwi on lopussa."

„Noh, mikä hupa saattaa meillä nyt olla?"

„Oh, lumi-ukon teko, etkös muista? — ja sitte me saamme rämätä sen alas lumi-palloilla. Ja me saamme olla lumisilla ja paiskata toisiamme lumi-palloilla ja pitää kaikenlaista hupaa lumessa. Minä olen oikein iloinen, että se lumi tuli. Tulkaa waan heti alas."

„En tule," sanoi Oskar; „minä en huoli siitä; minä nyt tahtoisin luistella."

„Noh, Oskar rukka, älä ole niin tyhmä. Sinä et tiedä kuinka iloisiksi me tulemme ja kuinka lämmin siellä on. Älä siitä suutu, mitä ei woi auttaa."

Mutta Wilhelm puheli turhaan, sillä Oskar oli niin tyhmä, että hän itki, kun ei päässyt luistelemaan, ja hän antoi muiden mennä yrttimaahan ja istui itse waan nyyhkyttäen ikkunan luona. Waan Wilhelm ja muut juoksiwat ympäri ja pitiwät, niin kuin sanottu oli, hywää hupaa. He tekiwät isoisen lumiukon, ja kun oli nuoska ilma, niin oli lumi kostea ja luja. Sitte tekiwät he lumesta korkean seinän ukon eteen ja pitiwät ukkoa sotamiehenä sen takana.

Ja iso läjä lumipalloja wieressään, rupesiwat he rynnäkköön ja ampuiwat seinää wasten siksi että se meni kumoon miehineen päiwineen. Wiimein oliwat lapset aiwan kuumat ja wäsyneet leikistä ja tuliwat sisään. Siellä näkiwät he Oskarin äreänä ja wiluisena. Äreä oli hän itselleen, kun ei mennyt leikittelemään muiden kanssa, ja äreä myös jokaiselle kuka waan tuli häntä liki. Ja wiluinen oli hän myös, kun oli istunut walkean edessä yhdessä paikassa liikkumatta, mikä ei ollenkaan ole hywä keino, jos tahtoo lämmittää itseänsä talwella. On kumminki iloista sanoa, että Oskar wielä samana iltana tuli paremmalle mielelle, kun luki ilta-rukouksensa, ja että hän päätti ei ollakseen toiste niin tyhmä enään.

---

17. Positiiwi-poika rukka.

Minä näin tänä päiwänä hywin ilkeät pojat, ja se kaiwaa minun sädäntäni, kun ajattelen heidän häjyyttä ja pahuutta.

Yksi poika rukka tuli meidän huoneemme eteen positiiwin kanssa, jolla hän soitti monta sewää laulua. Minä annoin hänelle pari penni-rahaa, johon näkyi tyytywän hywin.

Hän oli Italialainen. Hän tuli kaukaisesta Italiasta. Hän ei osannut puhua kuin syntymä-maansa kieltä, ja Ruotsin kieltäkään hän ei ymmärtänyt kuin yhden tai pari sanaa. Hän ei ole ollut meidän maassa kuin hywin wähän aikaa, ja niissä waatteissa, kuin hänellä oli päällänsä, oli hän tullut ulkomaalta. Ne eiwät olleet aiwan niiden waatteiden näköisiä, joita meidän maan lapset kantawat meidän kaduilla. Tästä syystä ja siitä, että hän oli wieras, rupesiwat muutamat häjyt pojat, kun kulkiwat siwu, nauramaan hänelle ja tekemään hänestä pilkkaa. Ja kun näkiwät että hän ei ymmärtänyt mitä he sanoiwat, yltyiwät he sanoista pahan-tekoon ja tyrkkiwät häntä joka puolelta ja niin kowasti että positiiwi lensi maahan ja meni halki. Tämän ymmärsi poika-rukka kowin hywästi. Se oli hänelle kowa wahinko ja hän rupesi katkerasti itkemään.

Pojat oliwat wielä niinkin häjyjä että nauroiwat hänelle nyt wielä enemmän; waan kun näkiwät poliissi-miehen kiertäwän kadun kolkkaa, niin peljästyiwät he tekoansa ja juoksiwat tiehensä. He tunsiwat oman etunsa, waan ei tuon raukan ulkomaalaisen, jota olisi pitänyt kohdella suurimmalla myötä-tuntoisuudella ja helleydellä, koska hän oli kaukana omasta maastaan eikä hänellä ollut yhtä ainoaa ystäwää, joka olisi häntä lohduttanut.

Minä en saattanut olla ajattelematta, että jos nämät pojat olisiwat olleet siinä maassa, josta tuo positiiwi-poika rukka tuli, niin heitä ei olisi kohdeltu semmoisella sydämmättömällä kowuudella. Me annoimme pojalle wielä enemmän rahaa ja hywän päiwällisen. Hän oli siitä hywin kiitollinen, waan ei mikään woinut häntä lohduttaa surunalaisuudessaan. Hän palweli kowaa herraa, jonka oma tuo positiiwi oli ja joka häntä lähetti joka päiwä ulos ja odotti häneltä iltaisella monta monta penniä, kun hän palasi. Ja kun hänellä nyt ei ollut näyttää kuin tuota halaistua positiiwia, niin hän Peedro rukka pelkäsi, sillä Peedro oli hänen nimensä, että häntä lyötäisiin hirweästi.

Mitä luulette että silloin tein? Minä rukoilin hywää miestä, joka usein käypi korjaamassa meillä mitä on särkeytynyt, menemään Peedro-rukan kanssa hänen isäntänsä luokse ja sanomaan hänelle, mitenkä kaikki oli tapahtunut, ja pyytämään häntä että hän ei löisi Peedroa, koska wahinko ei ollut hänen syynsä. Ja niin tämä hywä mies tekikin; ja se on iloista minulle sanoa, että isäntä oli aiwan tyytywäinen eikä luwannut lyödä Peedroa ensinkään. Minä olisin toiwonut, että nuo häjyt pojat olisiwat siihen siaan saaneet hywänki selkä-saunan.

18. Haakſirikko.

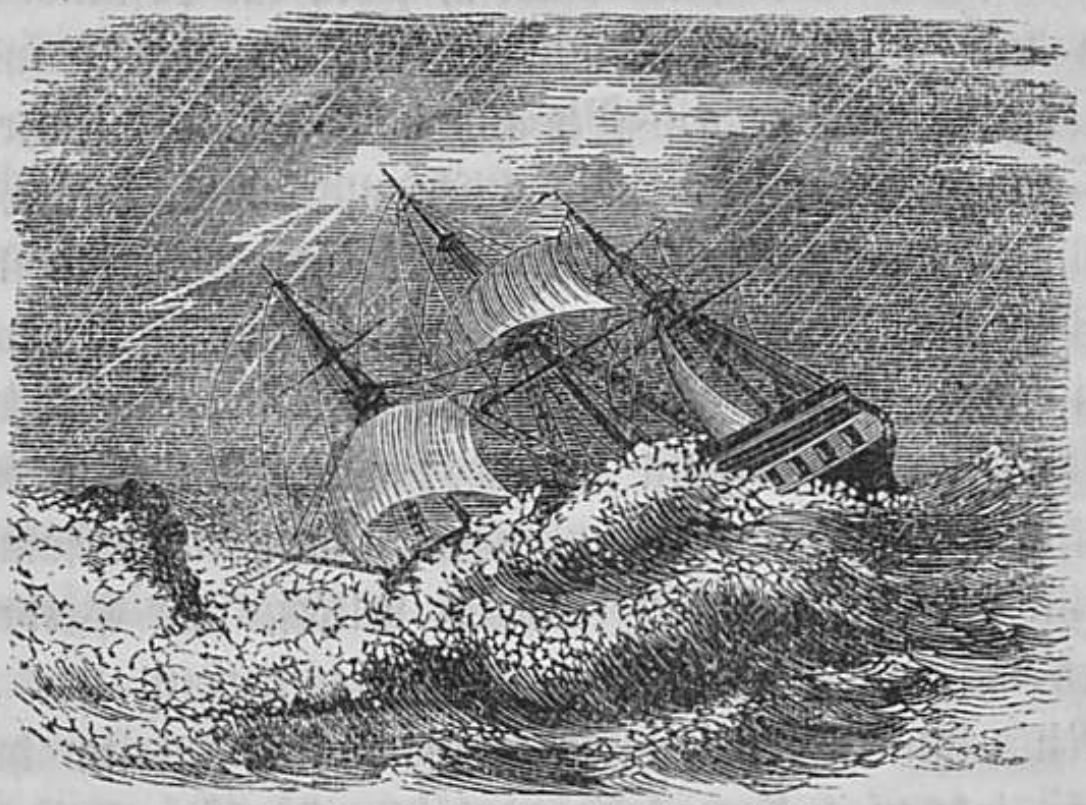

„Haakſirikko,“ ſanoi Akſel, „ſe warmaan on hirweätä. Katſokate, äiti, tätä kuwaa, kuinka laiwa murtuu kiween ja aallot owat niin korkeat ſen ympärillä, että aiwan owat nielaiſta koko laiwan. Luuletteko tuntuwan hywin waikealta, kun hukkuu, äiti?“

„Tuntuu kaiketi, lapſeni. Se taitaa olla hywin hirweätä kotwaiſen aikaa, waan minä luulen että tuska ei ole pitkä. Sitä wastaan luulen minä ihmisten mielialan, kun owat mennä haakſirikkoon, olewan paljoa hirweämmän. Sillä

pelko siitä, mikä on tulewa, sekä myrskyn kauheus ja meren yksinäisyys warmaan tekewät ihmisen silloin hywinki tuskalliseksi."

„Oletteko koskaan olleet merellä, äiti?"

„Olen, lapseni; waan en milloinkaan myrskyssä. Mutta sinun tätisi on ollut myrskyssäkin, ja hän' kertoi minulle, että hän ei ole milloinkaan niin wäkewästi kuin silloin tuntenut, että Jumala on hallitsijamme. Sillä ihmisten apu ei silloin kelwannut eikä auttanut mihinkään. Ainoasti Hän, joka saattaa sanoa wesille: „Olkaat tywemmä! ja heti on siellä iso tywen," Hän ainoastaan woipi semmoisella hetkellä auttaa."

„Ja puhelko silloin Jumala wesille äiti?"

„Niin, lapsi kulta; moni, niin kuin tätisiki, tunsi silloin heidän awuttomuutensa ja ilmojen Hallitsijan ihmeellisen woiman niin wäkewästi, että yhdistyiwät rukoilemaan kajuutassa sillä aikaa, kun aallot rajusiwat heidän ympärillään ja leimaukset iskiwät läpi pimeyden. Ja isossa laupeudessaan kuuli Jumala heidän rukouksensa. Ja laiwan päämies, joka oli jumalatoin mies eikä ollut siihen asti milloinkaan pyytänyt Herralta apua, niinkuin olisi monesti pitänyt, sai nyt kyyneleet silmiinsä, kun näki sen kauhean myrskyn kuolewan niin sukkelaan pois. Ja hän sanoi: „tämä

warmaan on Jumalan käsi, sillä itse emme olisi saattaneet pelastaa itseämme." Ja tätisi näki tämän saman miehen wielä sen jälkeen ja sanoi minulle, että hän siitä alkaen tuli jumaliseksi ihmiseksi eikä milloinkaan enään unohtanut waarojen ja tukaluuksien hetkissä turwata itsensä Jumalaan, joka pitää wedet kätensä piwossa."

„Ah, äiti, minä pelkään wettä hywin paljon; ja tiedättekö, yksi niistä onnellisimmista ajatuksista, mitkä johtuwat mieleeni, kun puhumme taiwaasta eli katsomme eteenpäin siihen siunattuun aikaan, mikä meille kerran aukenee, on — että siellä ei enään ole mertä."

~~318.XI.63~~
Suom. last. kirj. 5.

Hinta:

Maalatuilla kuvilla . . . 1 markka 40 penniä.
Maalaamattomilla kuvilla . 1 „